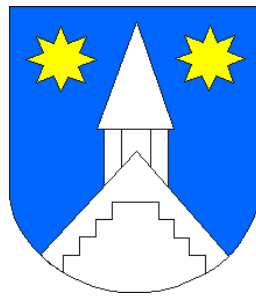

Vastu võetud
Nõo Vallavolikogu
19.septembril 2024
määrusega nr ...

NÕO VALLAVOLIKOGU

NÕO VALLA EELARVESTRAATEEGIA 2025-2028

Nõo 2024

Sisukord

Sisukord	2
Joonised ja tabelid	2
Sissejuhatus	3
1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos	4
1.1 Maailmamajandus	4
1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade	4
1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust	5
2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos	7
3 Põhitegevuse kulud	9
4 Investeeringute kavandamine	10
5 Kohustuste planeerimine	11
6 Finantsdistsipliin	11
Kokkuvõte	12
Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi	13
Lisa 2 Strateegia vorm koond	16
Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused	17
Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringute kava 2025 – 2028	22

Joonised ja tabelid

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2023- 2028	7
Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2023- 2028	9
Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2024 – 2028	10
Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2023- 2028	11
Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2023- 2028	12

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2022 - 2027	4
Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas	5
Tabel 3. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2023- 2024	8
Tabel 4. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2025 – 2028	18
Tabel 5. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused	19
Tabel 6. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel	22
Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.	
Tabel 7. Nõo valla teetööde investeeringuobjektid	23

Sissejuhatus

Nõo valla arengukavas püstitatud eesmärkide ja vastavate tegevuste elluviimiseks on vajalik kindlustada valla tulubaasi stabiilsus ja jätkusuutlikkus ning valla finantsiline iseseisvus. Eelarvestrateegia annab rahalised orientiirid valla võimalustest arengukavas kavandatud tegevuste realiseerimiseks. Eelarvestrateegia viib kooskõlla Nõo valdkonnaspetsiifilised vajadused ja prognoosidest tulenevad rahalised võimalused. Eelarvestrateegia koostatakse vähemalt neljaks eelseisvaks eelarveaastaks, mida igal aastal tulenevalt majanduskeskkonnas toimuvatest muutustest korrigeeritakse.

Nõo valla eelarvestrateegia käsitleb tegevustulusid, tegevuskulusid, investeringuid ja finantseerimistegevust ning nendest lähtuvaid rahavoogusid. Eelarvestrateegia annab ülevaate omavalitsuse finantsseisundist ning võimekusest teenindada olemasolevaid kohustusi. Tegemist on töövahendiga, mis kirjeldab omavalitsuse finantsolukorda ning võimaldab hinnata tulevaste rahavoogude kujunemist ning seeläbi loob aluse tänastele otsustele, mis mõjutavad omavalitsuse tegevust.

Nõo valla eelarvestrateegia on koostatud tekkepõhiselt. Võrdlusandmetena on kajastatud 2023. aasta eelarve täitmine rahandusministeeriumi saldoandmiku andmete alusel ning 2024. aasta prognoositav eelarve täitmine.

Eelarvestrateegia perioodi tegevuste planeerimisel on eesmärkideks seatud:

- Plaanid on konservatiivsed ja jätkusuutlikud;
- Põhitegevuse tulud on strateegia perioodil suuremad kui põhitegevuse kulud;
- Positiivne tulem – see võimaldab vallal lisaks laenude teenindamise kuludele panustada rohkem vahendeid oma investeerimistegevuseks;
- Elanikonnale tarvilike avalike teenuste tagamiseks oluliste investeeringute teostamine, suurendades vajadusel võlakoormust;
- Kvalifitseeritud töötajate konkurentsivõimelise palgataseme tagamine;
- Erinevate toetusmeetmete kaasamine vajalike investeeringute teostamiseks;
- Valla finantsvõimekuse säilitamine.

Nimetatud eesmärkide elluviimisel tuleb arvestada reaalse ümbritseva majanduskeskkonnaga.

Eelarvestrateegia arvulised näitajad on toodud lisades 1-2, mis on koostatud rahandusministri 07.07.2011 määruse nr. 34 „Kohaliku omavalitsuse üksuse poolt Rahandusministeeriumile eelarvestrateegia, eelarve, lisaelarve ja eelarve täitmise andmete esitamise tingimused ning vormid“ kohaselt. Kohaliku omavalitsuse üksus esitab andmed eelarvestrateegia kohta eelarveaastale eelneva aasta 30. oktoobriks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile.

1 Sotsiaalmajandusliku keskkonna analüüs ja prognoos

Majanduses on 2024. a kevadel palju teadmatust ning tulevikuaastate prognoosimine on keeruline. Riik koostab oma eelarvestrateegia alles sügisel ning tugineb siis augustis esitatavale majandusprognoosile. Rahandusministeeriumi viimane prognoos koostati kevadel 2024.

1.1 Maailmamajandus

Maailmamajanduse reaalkasv oli eelmisel aastal 3,2%. Sama kasvu prognoosib IMF ka 2024. ja 2025. aastaks. Maailmapanga 2024. aasta kasvuprognoos on 2,4%, kusjuures poole kümnendi vaates on tegemist viimase 30 aasta aeglaseima kasvuga. Tulevikku vaatavad indikaatorid viitavad maailmamajanduse mõningasele taastumisele. Euroala majanduskasv oli eelmisel aastal 0,4%. IMF -i prognoosi kohaselt kiireneb kasv 2024. aastal 0,8%-le ja 2025. aastal 1,5%-le.

1.2 Eesti majanduskeskkonna ülevaade

Tingimused majanduse kasvule pöördumiseks on paranenud. Eesti majandus on kahanenud kaks järjestikust aastat, mis on varasemate langustega võrreldes pikem ja vindavam. Selle on tinginud üksteist võimendavate takistuste kuhjumine, mille osas on praeguseks siiski juba näha leevenemist. Majandusaktiivsuse tõusule aitavad kaasa toormete ja energiakandjate hinnalangus varasematelt kõrgtasemetelt, tarneprobleemide vähenemine, euro soodsam vahetuskurss, aeglasemaks muutunud hinnatõus ning oodatav Euroopa Keskpanga intressimäärade alanemine. Paranemise kursil jätkab ka inimeste ostujõud, mis ergutab tarbimiskulutusi ja majanduskasvu. Tööturu tugev vastupanuvõime senistele raskustele on majanduskasvu tekkele heaks pinnaseks, sest suure hõive ja madala töötuse korral jaguneb ostujõu tõus ja tarbimisvõime ühiskonnas ühtlasemalt. Eestit mõjutab lisaks ka see, et meie traditsioonilistel eksporditurgudel on seis keerukam kui Euroopas tervikuna, seda ennekõike Skandinaavias ja Saksamaal. Majanduskasvu võib Eestis oodata alates 2025. aastast. Riik on majanduslangust pehmenanud, kuid see on suurendanud eelarvepuudujääki. Valitsemissektor on eelarve puudujäägi suurendamisega lisanud majandusse täiendavalt raha, millest osa on ergutanud ka nõudlust ja piiranud majanduslanguse ulatust. Kui valitsuskoalitsioon jätkab praeguseks seadustatud maksumuudatustega varasemalt välja kujunenud kulutaseme juures, siis süveneb eelarvepuudujääk ja stimuleerimise ulatus tuleval aastal veelgi. Seejuures kujuneb 2025. aasta majanduskasv eeldatavalt juba üsna kiireks ja sestap pole riigi täiendavat eelarvetuge majandusele enam vaja.

Tabel 1. Makromajanduslikud näitajad 2023 - 2028

(Allikas: Rahandusministeeriumi kevadine 2024. aasta majandusprognoos)

Makromajanduslikud näitajad*	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
SKP reaalkasv (%)	-3,0	0,0	3,3	2,8	2,5	2,5
Tarbijahinnaindeks (%)	9,2	3,4	2,5	2,1	2,0	2,0
Tööhõive kasv (%)	0,3	-0,3	0,5	0,0	0,0	0,0
Tööpuuduse määr (%)	6,4	7,2	6,7	6,3	6,2	6,1
Keskmine kuu (EUR)	1 833	1 944	2 042	2 143	2 246	2 354
Palga nominaalkasv (%)	11,5	6,0	5,1	5,0	4,8	4,8
Keskmise palga reaalkasv (%)	2,1	2,5	2,5	2,8	2,7	2,7

*Prognoos avaldatud Rahandusministeeriumi poolt 04.04.2024

1.3 Ülevaade Nõo valla majanduslikust arengust

Nõo vald soovib oma kogukonna liikmetele ja külalistele pakkuda parimat keskkonda elamiseks, õppimiseks, töötamiseks ja vaba aja veetmiseks.

Nõo vald on hoidnud põhitegevuse tulude ja kulude tasakaalu nii headel kui ka majandussurutise aastatel. Positiivset mõju on avaldanud elanike arvu suurenemine. Nõo valla tulubaas sõltub maksumaksjast ja tema sissetulekust, mis samuti suurenevad. Nõo valla maksumaksja on kodanik, kelle elukoht rahvastikuregistris on 1. jaanuari seisuga Nõo vald.

Tabel 2. Nõo valla elanikkonda iseloomustavad andmed ja nende muutused ajas

	31.12.2023	31.12.2022	Muutus 2023/2022
Elanike arv kokku	4 508	4 443	+65
Lapsed alla 6 aastased	392	393	+1
Noored 7 -18 aastased	702	697	+5
Tööealised 19 - 64	2 646	2 612	+34
Üle 65 aastased	768	741	+27
Sünnid	35	50	-15
Surmad	28	52	-24
Maksumaksjate keskmine arv	2 440	2 305	+135
Keskmine brutopalk	1 714	1 561	+153
Registreeritud töötud Nõo vallas	148	128	+20

Nõo valla eelarvestrateegia koostamise aluseks on järgmised eeldused:

1. Nõo valla elanike arv kasvab;
2. Maksumaksjate arv suureneb;
3. Inflatsioon on 2025.aastal 2,5% ja väheneb strateegia perioodi lõpuks 2,0%;
4. Tööpuuduse osakaal püsib stabiilsena (2024.a aasta alguses oli 158 - juulis 138 (-20))
5. Uusi kohalikke makse vaadeldaval perioodil ei kehtestata;
6. Keskmise palga nominaalkasv on keskmiselt 3,5 % - oluline on olla konkurentsivõimeline töötasupoliitikas;
7. Füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsustele laekumise määr:

	2024	2025	2026	2027	2028
Pensionilt	2,5%	5,5%	8,5%	10,23%	10,23%
Muult tulult	11,89%	11,29%	10,64%	10,23%	10,23%
Kahanemise piirmäär	-	1,5%	2,0%	2,5%	3,0%

2025. aastast kehtestatakse „kahanemise piirmäär“ ehk pannakse paika protsent, millest rohkem ei saa omavalitsuse kasvult tulusid ümber jagada. Sellise muudatusega kiireneb tululaekumise kasv KOV -des, kus eakate osakaal on kõrge ning aeglustub kasv KOV -des, kus on kõrgem tööealiste osakaal ja palgatase;

8. Maamaksu laekumisel on arvestatud igal aastal 222 000 eurot;

Nõo valla lähimineviku finantsnäitajate kokkuvõtte tugevuste ja nõrkuste kohta:

Tugevused

- Elanike arv on olnud kasvav, 01.01.2024.aasta seisuga oli Nõo valla elanike arv 4 508 inimest (võrreldes 2023. aastaga suurenes 65 inimese võrra). *Elanike arv on hetkeseisuga suurenenud - seisuga 01.07.2024 4 539 (+31 inimest);*
- 2024. aastal on suurenenud maksumaksjate arv – 2023. aastal oli maksumaksjaid 2 612, 2024. aasta maikuu seisuga 2 646 (+34 inimest);
- Alates 2024. aastast on tulude planeerimisel oluline näitaja pensionäride arv ja neile väljamakstav pensioni suurus (aastatel 2014 – 2024 on Nõo valla eakate arv kasvanud 123 inimese võrra: 645 – lt 768 – le. Keskmise pensionitulu saaja kohta 2024. aastal aprillikuu seisuga on 804 €);
- 2024. a juunikuu seisuga on tulumaksu laekunud +13 % (võrreldes 2023. aasta sama perioodiga). 2024.aasta prognoosi järgi oli tegelik laekumine + 9 %.
- Omafinantseerimise võimekuse väärtus on üle 1,0. Vald veel suudab panustada omavahenditest piirkonna arengusse.

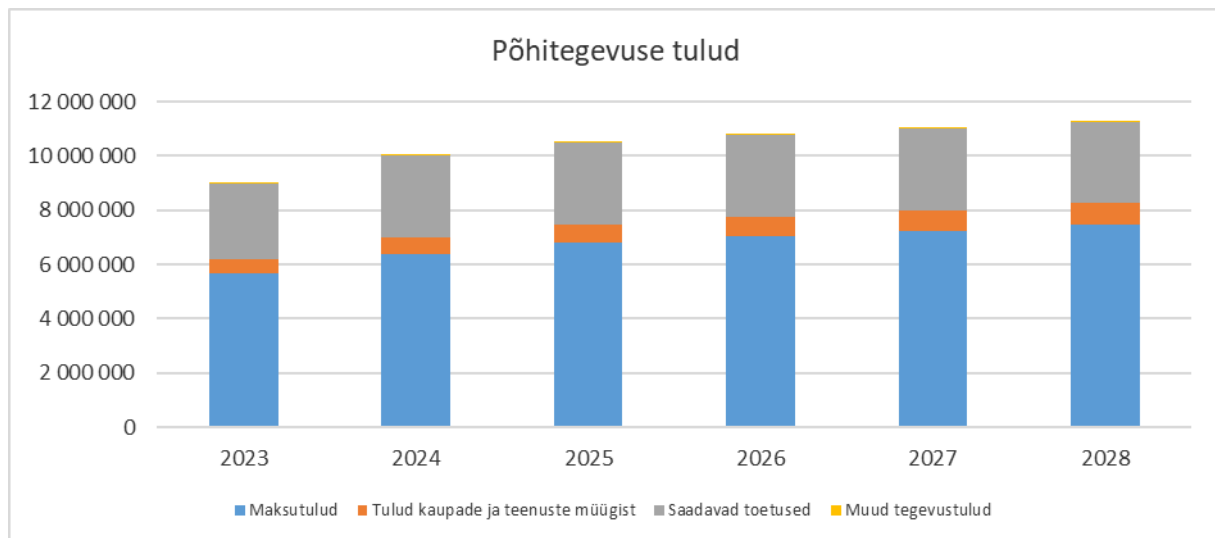
Nõrkused

- Piirkonna keskmine brutopalk jääb riigi keskmisele alla - 2024. a juunikuu seisuga Eesti Vabariigis 1 902 €; Tartumaal 1 862 € Nõo vallas 1 791 € (väiksem Tartumaa -71 € ja Vabariigis - 111) ;
- Lisatulude juurde tulek ei ole tõenäoline – kohalikud maksud, teenuste müük ei ole märkimisväärsed;
- Varade müük on ebatõenäoline. Vallale mittevajalik vara on reeglina väheväärtuslik; see on vana ja amortiseerunud ning raskesti realiseeritav. Sellise vara ülalpidamine on kulukas ning varade uuendamiseks puuduvad nii vajadus kui eelarvelised vahendid; mitmetest ebavajalikest asjadest on ka vabanatud;
- Mõõda ei saa vaadata asjaolust, et omavalitsuste 2023. aasta aruandeaasta koondtulem oli negatiivne, kuna amortisatsioon ületas põhitegevuse tulemit. See viitab sellele, et KOV rahastamismudel ei võimalda omavalitsustele oma ülesannete täitmiseks piisavalt finantsvahendeid;
- Sõltuvus riigieelarvest;
- KOV väike finantsautonoomia. Nõo vald kohaliku omavalitsusena sai 2023. aasta andmete alusel mõjutada vaid 8% oma põhitegevuse tuludest (maamaks, tulud kaupade ja teenuste müügist), 92% otsustati keskvalitsuse või toetuse andjate tasandil (füüsilise isiku tulumaksu eraldi KOV-dele, saadavad toetused).

Eelarvestrateegia finantsnäitajate prognoosimisel on lähtutud Rahandusministeeriumi poolt kavandatud majandusliku arengu näitajatest ning valla eelarvete eelnevate aastate dünaamikast. Strateegia vaates iseloomustab tulude planeerimist konservatiivsus.

2 Tulubaasi ülevaade ja prognoos

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse järgi jagunevad tulud põhitegevuse ja investeerimistegevuse tuludeks. Põhitegevuse tulude alla kuuluvad kõik maksutulud, kõik tulud kaupade ja teenuste müügist, sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks, mittesihtotstarbelised toetused ja muud tegevustulud.

Joonis 1. Nõo valla põhitegevuse tulud aastatel 2023- 2028

Suurem osa valla tulubaasist sõltub ümbritsevast majanduskeskkonnast ning riigi eelarve- ja regionaalpoliitikast. Vabariigi Valitsuse ja kohalike omavalitsuste katuseorganisatsiooni Eesti Linnade ja Valdade Liidu seisukohad kohalike omavalitsuste rahastamise osas on väga erinevad. Alates 2025. aastast soovitakse muuta kohalike omavalitsuste rahastamismudelit, kuid kuidas seda teha, kui riigieelarve tulude arvelt ei suurendata kohalike omavalitsuste tulumaksu osa ega tasandusfondi mahtu. See tähendab seda, et mahud jäävad samaks ning rahalisi vahendeid hakatakse ümber jagama. Kohaliku omavalitsuse tulubaas peab katma kõik olulised kulud, sh kulud, mis on tingitud riigipoolsetest otsustest (käibemaksu tõus, õpetajate alampalga tõusud, hooldusreform).

Füüsilise isiku tulumaks on üldjuhul valla suurim tuluallikas, mis sõltub otseselt maksumaksjate arvust ja nende keskmise sissetuleku suuruselt; tulevikus ka pensionäride arvust ja neile väljamakstavatest pensionitest ning riigipoolsest kinnitatud protsendist kohalikele omavalitsustele. Suurima osa s.o ca 63% valla põhitegevuse tuludest moodustab tulumaks.

Maamaks Maa-ameti 2022. aastal korraldatud maa hindamise tulemused hakkasid kehtima 2024. aasta algusest. Maade hindamise tulemusena tõusid maksustamishinnad Nõo vallas võrreldes 2001. aasta hindamisega keskmiselt 16,7 korda (Eestis keskmiselt 8,2 korda). Nõo Vallavolikogu kehtestas oma määrusega nr 37 15.06.2023 uued maamaksumäärad, mis jõustusid 01.01.2024. Maamaksu kasvule kehtis maamaksumäärast tulenev piirang 10% aastas. Maamaksu prognoositav laekumine 2024. aastal on 140 720 eurot. Seoses 19.06.2024 Riigikogus vastu võetud maamaksumäärade muudatustega muutub

alates 01.01.2025 aastase kasvu piirang. 2025. aastast on maamaksu kasvu piirang 50% aastas, võrreldes 2024. aasta maamaksuga. Maamaksuseaduse muutmise seaduse kohaselt antakse KOV volikogule õigus alates 01.01.2025 kehtestada maamaksu aastase suurenemise piirmäär vahemikus 10 – 100 % ja otsustada kodualuse maa maksusoodustuse suuruse 5 € – 1000 €. Aastase kasvu piirmäär ja kodualuse maa maksusoodustus tuleb otsustada hiljemalt 1. oktoobriks 2025. Kui KOV aastase kasvu piirmäära ei otsusta, rakendub automaatselt 10% kasv. Kui KOV kodualuse maa maksusoodustuse suurust ei kehtesta, on kõik kodud maksu all. Nende muudatustega suurendatakse KOV finantsautonoomiat, võimaldatakse suuremat paindlikkust kohalike maksude kehtestamisel. Seoses kaitsemehhanismi muutmisega on maamaksu prognoositav laekumine arvestatud aastatel 2025 – 2028 summas 222 000 eurot.

Tulumaksuseaduse muutmisest tuleneva rahalise kaotuse peakski kompenseerima maamaksuseaduse kavandatav muudatus.

Kaupade ja teenuste müügist laekuvad tulud kasvavad üldise kaupade ja teenuste hindade kallinemisest. Põhiosa nimetatud tuludest laekub haridusalasest tegevusest. Lastevanemate osalustasud lasteaedades, spordi- ja muusikakooli õppemaksud on seotud alampalgaga. See on tuluallikas, mida kohalikud omavalitsused saavad ise täielikult kujundada.

Nõo vallale kuuluvates üürikorterites ja äriruumides kehtivad üürihinnad alates 01.01.2023.

Mitmesuguste muude tegevustoetuste osas Nõo vald olulist tõusu ette ei näe. Ühekordseid sihtfinantseerimisi strategiaperioodis ei kajastata.

Riigi poolt eraldatavad tasandus- ja toetusfondi summad on planeeritud 2024. aasta tasemel. Toetusfondis on vähenenud matusetoetuseks ning asendushoolduseks eraldatavad summad. Üldse ei ole arvestatud pikaajaliseks hoolduseks mingeid summasid.

Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel. Toetused laekuvad riigieelarvest. Lähtutud on eeldusest, et toetusfondi eraldiste suurenemisega suurenevad samavõrra ka vastavad kulutused. Toetusfondi vahendeid tuleb kasutada vastavalt seatud eesmärkidele. Tasandusfondi jaotuse kehtestab iga aastaselt Vabariigi Valitsus. Konkreetsele omavalitsusele riigieelarvest eraldatav summa leitakse valemi alusel, sealjuures on olulisteks parameetriteks tulumaksu laekumine, arvestuslik maamaks, elanike arv eri vanusegruppide lõikes, hooldajaga laste arv, gümnaasiumiõpilaste arv munitsipaalkoolis, tagamaalisuse koefitsient jm.

Tabel 3. Riigieelarvelise toetusfondi eraldised Nõo vallale 2023- 2024

	2023	2024
Hariduskuludeks	1 382 797	1 654 584
Koolitoit	84 700	88 900
Toimetulekutoetus	21 340	11 484
Rahvastikutoimingud	205	171
Raske ja sügava puudega laste hoiuteenuste toetus	13 115	15 054
Kohalike teede hoiu toetus	164 954	180 478
Huviharidus ja -tegevus	57 457	55 725
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	57 474	63 128

Asendus- ja järelhoolduse teenuse toetus	119 617	0
Matusetoetus	12 658	0
Pikaajaline hooldus	102 397	0
Kõrgenenud kuludega toimetulemise toetus	13 025	0
KOKKU TOETUSFOND	2 0029 739	2 069 524
TASANDUSFOND	631 146	807 059

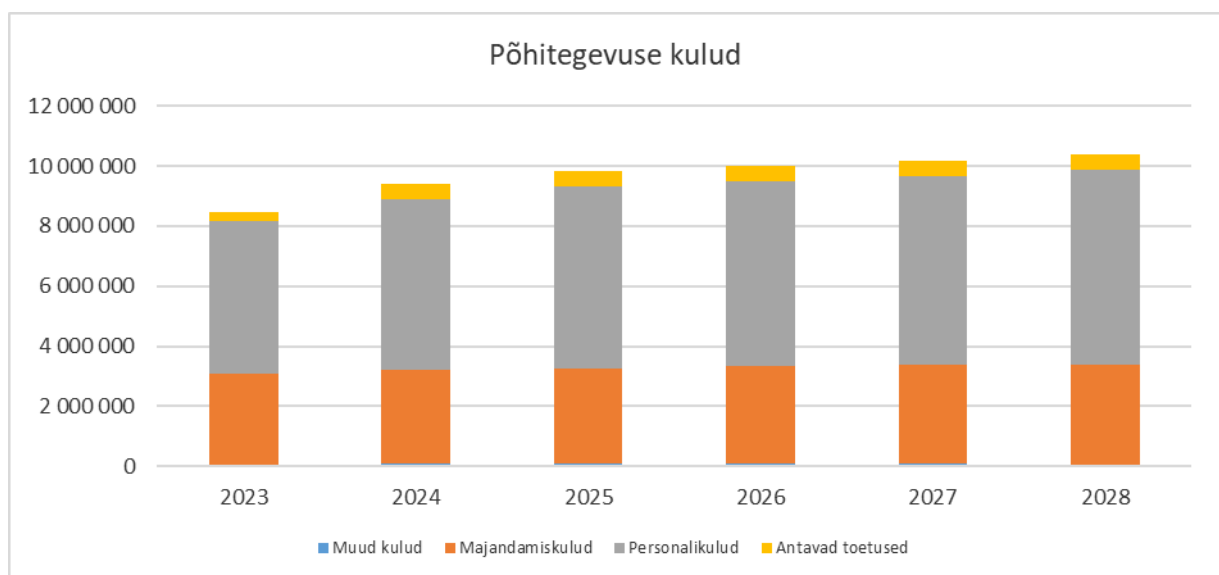
- Muude põhitegevuse tuludena laekub tasu vee erikasutusest, kaevandamise õiguse tasu. Nimetatud summad on väikesed ega oma olulist mõju valla tulubaasile.

3 Põhitegevuse kulud

Vastavalt Rahandusministeeriumi juhistele ei kajastata eelarvestrateegias põhitegevuse kulusid valdkonnapõhiselt. Põhitegevuse kulud jaotatakse valdkondade lõikes iga-aastases vallaelarves, võttes aluseks arengukavas sätestatud strateegilised eesmärgid koos neile vastavate tegevustega.

Eelarvestrateegia perioodil iseloomustavad Nõo valla põhitegevuse kulusid järgmised asjaolud:

- 2024. aasta sügisest valmib Nõo lasteaia Kröll juurdeehitus, 2025. aastal lisanduvad täiendava personali – ja majandamiskulud terve aasta;
- strateegiasse on planeeritud personalikulude kasvuks 3 kuni 6%;
- majandamiskulud kasvavad üldjuhul tarbijahinnaindeksi võrra;
- reservfondi mahuks on kuni 1% põhitegevuse kulude mahust.
- Lisaks tuleb arvestada Käibemaksuseaduse muudatusega, et alates 01.06.2025 tõuseb käibemaks 22%-lt 24 %-le;
- antavad toetused püsivad strateegiaperioodil üldiselt muutumatuna;
- põhitegevuse kulude kavandamisel on lähtutud põhimõttest, et valla põhitegevuse tulem ajas kasvaks.

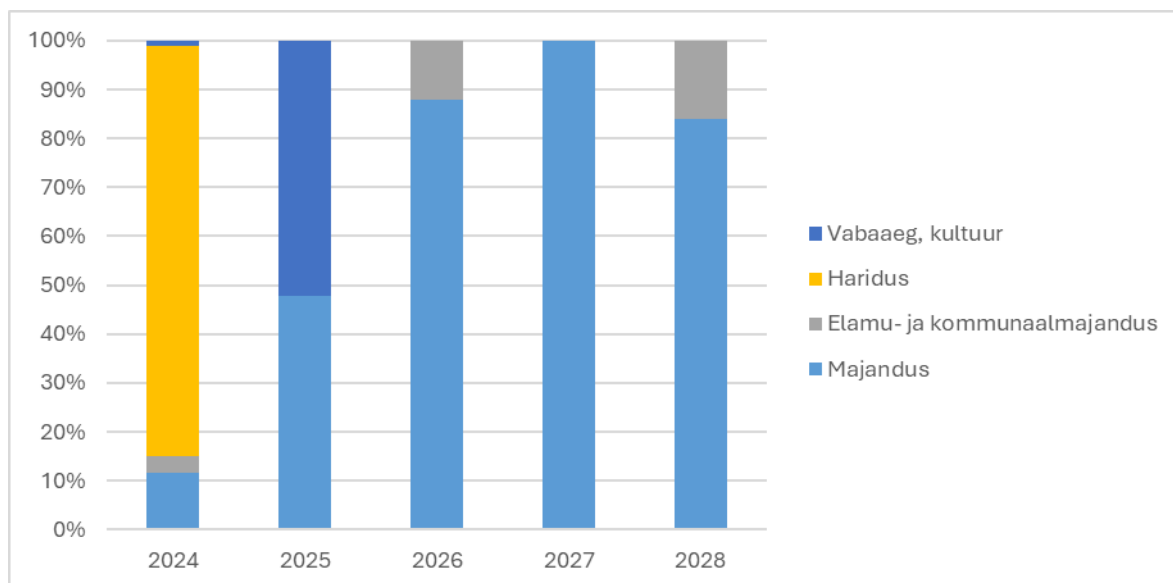
Joonis 2. Nõo valla põhitegevuse kulud aastatel 2023- 2028

Põhitegevuse tulem (põhitegevuse tulude ja kulude vahe) on Nõo valla strateegia perioodil positiivne ca 712 tuhat kuni 926 tuhat eurot aastas. Tulude positiivset vahet kasutatakse investeeringute finantseerimiseks, samuti olemasolevate laenude teenindamiseks.

4 Investeeringute kavandamine

Investeermistegevuse eelarveosa koosneb investeerimiseks saadavatest tuludest ning investeerimistegevuse kuludest. Investeermistegevuse eelarve on kogu strateegia perioodil negatiivne ehk investeerimistegevuse kulud ületavad investeerimiseks saadavaid tulusid. Negatiivset investeerimistegevuse tulemit võimaldab positiivne põhitegevuse tulem. Investeeringute finantseerimiseks on võimalik kasutada kolme allikat: omavahendeid, laenude võtmist ning toetusi. Üldjuhul nõuavad toetused ka omaosaluse olemasolu.

Põhivara soetuseks saadavate toetuste ja põhivara soetuse summade planeerimise aluseks on prognoositud reaalsed võimalused toetuse saamiseks. Eelarvestrateegias esitatud numbrid kajastavad iga konkreetse projektiga seotud hetkekavade koondit, reaalsuses võivad osad toetussummad sõltuvalt konkreetse projekti edenemisest kaugemasse tulevikku nihkuda. Uute projektide reaalse nimekiri ja maksumus sõltuvad konkreetsetest rahastamise otsustest.

Joonis 3. Nõo valla investeeringud valdkonniti aastatel 2024 – 2028

Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2025 – 2028 on esitatud Tabelis 5.

Nõo valla arengukava 2024 – 2039 eesmärkide elluviimisega seotud investeeringud ja tegevused on toodud Tabelis 6.

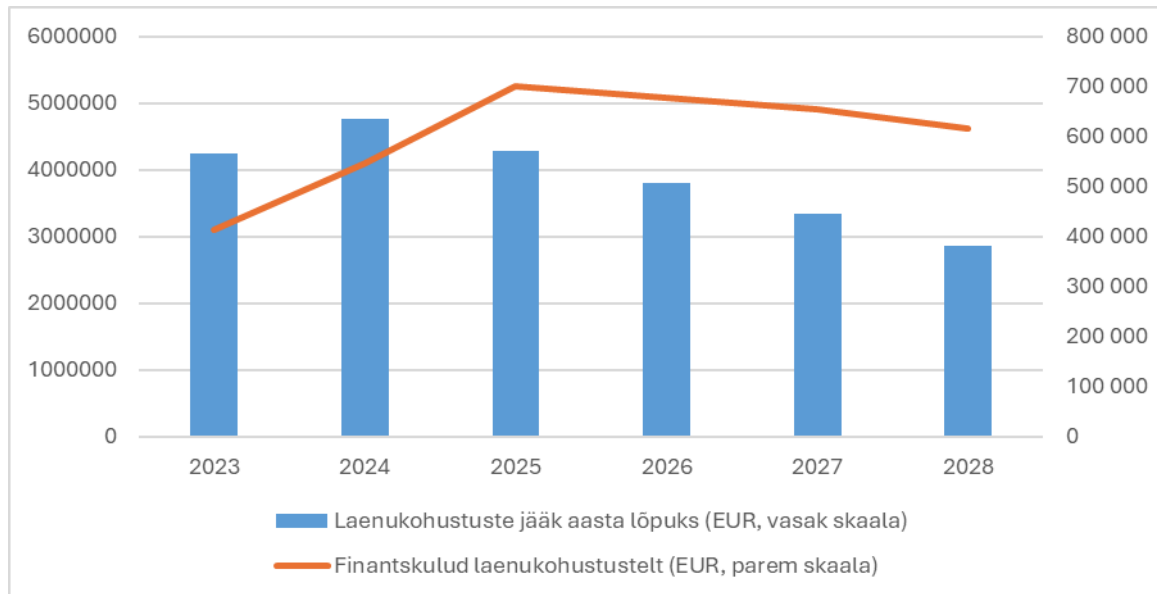
2022.aasta juunikuus tõusis Euribor ligi seitsmeaastase miinusoleku järel esimest korda nulli. Euribori pikka aega (2015-2022) kestnud negatiivne tase tähendas seda, et laenud olid odavad. Alates 2022. aasta teisest poolest hakkas Euribor tõusma ning praegusel hetkel on 4% juures. See tähendab aga, et meie finantskulud on oluliselt suurenenud. Euroopa Keskpank alandas 06.06.2024 Euriboriga seotud pangalaenude intressi 0,25 protsendipunkti võrra. Suvel

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

keskpank järgmist langetust ei teinud. Loodame, et 2024. aasta lõpuks Euribori väärtus ikka langeb.

Vallal on olemas laenu võtmise võimekus (lubatud protsendi piirides), kuid tagasimaksud (põhiosa + intress) on vallale koormavaks. Strateegia perioodil on laenude teenindamiseks kokku arvestatud 2,7 miljonit eurot.

5 Kohustuste planeerimine

Joonis 4. Nõo valla võlakohustused aastatel 2023- 2028

Nõo valla netovõlakoormus on 2028. aasta lõpuks 25%.

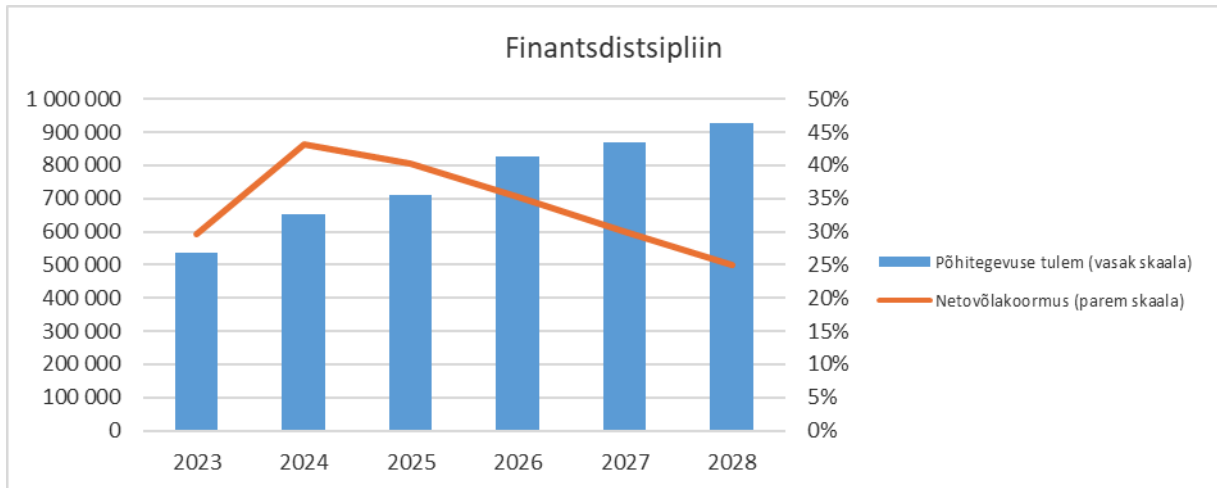
Kuni aastani 2024 kehtib netovõlakoormuse määr 80%, alates 2025. aastast hakkab see 5% võrra langema ning aastal 2028 saavutab uuesti 60%.

Strateegia perioodil ei ole planeeritud uute laenude võtmist.

6 Finantsdistsipliin

Finantsdistsipliini tagamiseks sätestab Kohaliku omavalitsuse finantsjuhtimise seadus finantsdistsipliini tagamise meetmed, milleks on kinnipidamine KOV põhitegevuse tulemi lubatavast väärtusest ja kinnipidamine netovõlakoormuse ülempiirist.

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

Joonis 5. Nõo valla finantsdistsipliini meetmed 2023– 2028

Nii põhitegevuse tulem kui ka netovõlakoormus on kindlalt lubatud piires (põhitegevuse tulem positiivne ja netovõlakoormus alla 65%).

Nõo vald on jätkusuutlik. Strateegia perioodil meie põhitegevuse tulem katab ära olemasolevate laenude tagasimaksud ja planeeritavad investeeringud. Nõo valla finantsvõimekus aastatel 2023 – 2028 vaata Lisa 1.

Kokkuvõte

Eelarvestrateegia koostamise eesmärgiks on omavalitsuse jätkusuutliku finantspoliitika tagamine. Planeerimise eesmärgiks on tagada eelarveprotsessi stabiilsus, vahendite sihipärane ja efektiivne kasutamine. 2025. aastal ootavad KOV rahastamises ees suured muudatused. Samas, vaadates ees ootavatele majanduslikele probleemidele, saame juba hetkel väita, et need kavandatud muudatused ei ole piisavad, et tagada kasvavate riigipoolsete ülesannete täitmine parimal võimalikul viisil.

Koostatud eelarvestrateegia puhul saab teha järgnevad põhijäreldused:

1. Eelarvestrateegia seob arengukavas toodud strateegiliste eesmärkide täitmise ning vastavad tegevused ja investeeringud realselt olemasolevate ressurssidega.
2. Eelarvestrateegia perioodi põhitegevuse tulud on planeeritud suhteliselt konservatiivselt tagamaks valla finantsstabiilsus ja jätkusuutlikku arengut.
3. Eelarvestrateegia perioodi jooksul püsib valla põhitegevuse tulem positiivne ning vald saab panustada investeerimistegevusse (samas ei ole see piisav, et finantseerida kõiki vajalikke investeeringuid).

Lisa 1 Strateegia vorm majandusliku sisu järgi

NÕO VALD ning määruse nr ja kuupäev	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9 018 442	10 057 887	10 523 532	10 823 116	11 053 306	11 294 772
Maksutulud	5 654 322	6 392 000	6 786 600	7 049 184	7 253 900	7 464 959
sh tulumaks	5 532 804	6 252 000	6 564 600	6 827 184	7 031 900	7 242 959
sh maamaks	121 518	140 000	222 000	222 000	222 000	222 000
sh muud maksutulud	0	0				
Tulud kaupade ja teenuste müügist	549 504	600 930	680 930	717 930	754 930	790 337
Saadavad toetused tegevuskuludeks	2 774 775	3 042 957	3 031 002	3 031 002	3 019 476	3 014 476
sh tasandusfond	631 146	807 059	807 059	807 059	807 059	807 059
sh toetusfond	2 029 739	2 069 524	2 037 043	2 037 043	2 037 043	2 037 043
sh muud saadud toetused tegevuskuludeks	113 890	166 374	186 900	186 900	175 374	170 374
Muud tegevustulud	39 841	22 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Põhitegevuse kulud kokku	8 483 450	9 403 892	9 811 896	9 997 456	10 185 516	10 440 166
Antavad toetused tegevuskuludeks	330 076	514 146	514 146	514 146	514 146	514 146
Muud tegevuskulud	8 153 374	8 889 746	9 297 750	9 483 310	9 671 370	9 926 020
sh personalikulud	5 077 470	5 692 182	6 037 225	6 159 175	6 282 350	6 470 830
sh majandamiskulud	3 073 173	3 102 949	3 180 525	3 244 135	3 309 020	3 375 190
sh muud kulud	2 731	94 615	80 000	80 000	80 000	80 000
Põhitegevuse tulem	534 992	653 995	711 636	825 660	867 790	854 606
Investeeringitegevus kokku	-1 414 588	-2 319 436	-612 420	-402 102	-364 183	-385 840
Põhivara müük (+)	48 500	12 120				
Põhivara soetus (-)	-1 332 728	-2 081 926	-629 000	-205 000	-180 000	-225 000
<i>sh projektide omaosalus</i>	-1 311 410	-2 081 926	-382 000	-205 000	-180 000	-225 000
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	21 318	55 000	277 000	20 000	30 000	30 000
Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-42 636	-118 758	-60 000	-40 000	-60 000	-60 000
Osaluste ning muude aktsiate ja osade müük (+)	0	0				
Osaluste ning muude aktsiate ja osade soetus (-)	0	0				
Finantstulud (+)	16 607	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Finantskulud (-)	-125 649	-205 872	-220 420	-197 102	-174 183	-150 840
Eelarve tulem	-879 596	-1 665 441	99 216	423 558	503 607	468 766
Finantseerimistegevus	1 018 039	534 562	-479 852	-479 852	-479 852	-466 695
Kohustiste võtmine (+)	1 440 000	1 000 000				
Kohustiste tasumine (-)	-421 961	-465 438	-479 852	-479 852	-479 852	-466 695
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	295 866	-1 130 879	-380 637	-56 295	23 755	2 071
Nõuete ja kohustiste saldode muutus kokku (+ /-)	157 423	0	0	0	0	0
sh nõuete muutus (- suurenemine/ + vähenemine)						
sh kohustiste muutus (+ suurenemine/ - vähenemine)						
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 570 243	439 364	58 728	2 433	26 188	28 259

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

Võlakohustised kokku aasta lõpu seisuga	4 237 903	4 772 465	4 292 613	3 812 760	3 332 908	2 866 213
sh üle 1 a perioodiga mittekatkestatav kasutusrent (konto 913100), sihtfinantseerimise kohustised (konto 253550), saadud ettemaksed (kontogrupp 2038)						
sh kohustised, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära	0	0				
Netovõlakoormus (eurodes)	2 667 659	4 333 100	4 233 885	3 810 327	3 306 720	2 837 954
Netovõlakoormus (%)	29,6%	43,1%	40,2%	35,2%	29,9%	25,1%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 214 753	8 046 310	7 892 649	7 576 181	7 184 649	6 776 863
Netovõlakoormuse individuaalne ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 547 094	3 713 209	3 658 764	3 765 854	3 877 929	3 938 909
Põhitegevuse tulude muutus	-	12%	5%	3%	2%	2%
Põhitegevuse kulude muutus	-	11%	4%	2%	2%	3%
Omafinantseerimise võimekuse näitaja	1,06	1,07	1,07	1,08	1,09	1,08

Investeeringuobjektid* (alati "+" märgiga)	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
04 Majandus	240 478	300 000	180 000	180 000	180 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	240 478	300 000	180 000	180 000	180 000
05 Keskkonnakaitse	0	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)					
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	75 000	0	25 000	0	45 000
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	75 000		25 000		45 000
08 Vabaaeg, kultuur ja religioon	20 000	329 000	0	0	0
sh toetuse arvelt		247 000			
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	20 000	82 000			
09 Haridus	1 746 448	0	0	0	0
sh toetuse arvelt					
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	1 746 448				
KÕIK KOKKU	2 081 926	629 000	205 000	180 000	225 000
sh toetuse arvelt	0	247 000	0	0	0
sh muude vahendite arvelt (omaosalus)	2 081 926	382 000	205 000	180 000	225 000

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

Suuremad investeeringud nimeliselt

Nõo lasteaed Kröll		1 663 628	0	0	0	
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		1 663 628				
Nõo Põhikool		77 400	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		77 400				
Nõgiaru lasteaed		5 420	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		5 420				
Nõo Spordihoone		20 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		20 000				
Tänavavalgustus		60 000	0	25 000	0	45 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		60 000		25 000		45 000
Tuletõrje veevõtukoht hajaasustuses		15 000	0	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		15 000				
Valla teed		240 478	180 000	180 000	180 000	180 000
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>		240 478	180 000	180 000	180 000	180 000
Nõo alevikus Kivi tn rekonstrueerimine		0	120 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>						
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			120 000			
Nõo aleviku tegelusväljak (Kivilinna pargi projekt)		0	329 000	0	0	0
<i>sh toetuse arvelt</i>			247 000			
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			82 000			
Hajaasustus		0	60 000	40 000	60 000	60 000
<i>sh toetuse arvelt</i>			30 000	20 000	30 000	30 000
<i>sh muude vahendite arvelt (omaosalus)</i>			30 000	20 000	30 000	30 000

Lisa 2 Strateegia vorm koond

NÕO VALD	2023 täitmine	2024 eeldatav täitmine	2025 eelarve	2026 eelarve	2027 eelarve	2028 eelarve
Põhitegevuse tulud kokku	9 018 442	10 057 887	10 523 532	10 823 116	11 053 306	11 294 772
Põhitegevuse kulud kokku	8 483 450	9 403 892	9 811 896	9 997 456	10 185 516	10 440 166
<i>sh alates 2012 sõlmitud katkestamatud kasutusrendimaksud</i>	0	0	0	0	0	0
Põhitegevustulem	534 992	653 995	711 636	825 660	867 790	854 606
Investeeringustegevus kokku	-1 414 588	-2 319 436	-612 420	-402 102	-364 183	-385 840
Eelarve tulem	-879 596	-1 665 441	99 216	423 558	503 607	468 766
Finantseerimistegevus	1 018 039	534 562	-479 852	-479 852	-479 852	-466 695
Likviidsete varade muutus (+ suurenemine, - vähenemine)	295 866	-1 130 879	-380 637	-56 295	23 755	2 071
Nõuete ja kohustuste saldode muutus (+/-)	157 423	0	0	0	0	0
Likviidsete varade suunamata jääk aasta lõpuks	1 570 243	439 364	58 728	2 433	26 188	28 259
Võlakohustused kokku aasta lõpu seisuga	4 237 903	4 772 465	4 292 613	3 812 760	3 332 908	2 866 213
<i>sh kohustused, mille võrra võib ületada netovõlakoormuse piirmäära (arvestusüksuse väline)</i>	0	0	0	0	0	0
Netovõlakoormus (eurodes)	2 667 659	4 333 100	4 233 885	3 810 327	3 306 720	2 837 954
Netovõlakoormus (%)	29,6%	43,1%	40,2%	35,2%	29,9%	25,1%
Netovõlakoormuse ülemmäär (eurodes)	7 214 753	8 046 310	7 892 649	7 576 181	7 184 649	6 776 863
Netovõlakoormuse ülemmäär (%)	80,0%	80,0%	75,0%	70,0%	65,0%	60,0%
Vaba netovõlakoormus (eurodes)	4 547 094	3 713 209	3 658 764	3 765 854	3 877 929	3 938 909

Lisa 3 Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud ja tegevused

Arengukavas seatud eesmärgid ja tegevused on aluseks vallavalitsuse tööplaanide seadmisel ning Nõo valla eelarvestrateegia koostamisel. Koos eelarvestrateegia koostamise protsessiga on valitud arengukavast investeeringud ja tegevused, mis tööplaani võetakse.

Tabelis 5 on esitatud detailne ülevaade Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringutest aastatel 2025 – 2028.

Tabelis 6 on toodud Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused.

Nende investeeringute ja tegevuste hulgast valitakse võimalusel välja need, mis teostatakse ainult juhul, kui laekub strateegias arvestatuga võrreldes täiendavaid tulusid. Sealhulgas sellised investeeringud või tegevused, mida kavatakse rahastada toetuste arvelt, kuid milliste toetuste laekumine pole piisavalt kindel, et neid eelarvestrateegias kajastada.

Kuna eelarvestrateegiat korrigeeritakse igal aastal, vaadatakse nii investeeringuobjektid kui ka tegevused iga-aastaselt üle.

Tabel 4. Nõo valla arengukava eesmärkidega seotud investeeringud aastatel 2025 – 2028

Valdkond	Strateegiline eesmärk	Alaesmärk	Investeeringu number	Investeering	Eelarvestrateegia periood				Tegevuse maksumus kokku 2025-2028	Kommentaar
					2 025	2 026	2 027	2 028		
1.AVALIK RUUM										
1.1. Nõo valla elukeskkond on ligipääsetav, elurikas ning pakub elanikele mitmekülgeid looduses vaba aja veetmise võimalusi.										
<i>1.1.3. Nõo valla looduskooslused ja avalik ruum soosib elanike värskes õhus vaba aja veetmist ja valla looduse nautimist.</i>										
			1.1.3.1.	Nõo aleviku tegelusväljaku ehitamine, I etapp	329 000				329 000	
				Strateegiline eesmärk kokku	329 000				329 000	
1.2. Nõo valla tehnotaristu on pidevalt ajakohane, loodussäästlik ja kriisikindel.										
<i>1.2.4. Nõo valla veemajandus on ajakohane ning ühisveevärk ja -kanalisatsioon on kättesaadav võimalikult paljudele.</i>										
			1.2.4.1	Hajaaastusega piirkondades vee- ja kanalisatsioonilahenduste arendamine	60 000	40 000	60 000	60 000	220 000	
				Strateegiline eesmärk kokku	60 000	40 000	60 000	60 000	220 000	
1.3. Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.										
<i>1.3.1. Nõo valla teede ja tänavate võrk ja ühistranspordisüsteem võimaldab inimestel rohkem ilma isikliku autota liikuda ja toetab elektri- ja vesinikusõidukitele üleminekut.</i>										
			1.3.1.1.	Kivi tänava rekonstrueerimine koos jalgratta- ja jalgte rajamisega	120 000				120 000	
			1.3.1.2.	Nõo aleviku tänavavalgustuse rekonstrueerimine Raudtee tänava piirkond		25 000			25 000	
			1.3.1.3.	Nõgiaru küla tänavavalgustuse rekonstrueerimine				45 000	45 000	
<i>1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korrashoitud ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.</i>										
			1.3.2.1.	Tetööd	180 000	180 000	180 000	180 000	720 000	
				Strateegiline eesmärk kokku	300 000	205 000	180 000	225 000	910 000	
Investeeringute kava maksumus kokku					689 000	245 000	240 000	285 000	1 459 000	

Tabel 5. Nõo valla arengukava kogu perioodi eesmärkidega seotud rahalist katet vajavad investeeringud ja tegevused

Investeering või tegevus	Rahastuse kate	Elluviimise periood (indikatiivne)
	Valla eelarve	2023-2028
	Laen	2027-2030
	Toetused/projektid	2031-2034
		2034-2039
AVALIK RUUM JA TARISTU		
Arengu kavandamine		
Üldplaneeringu koostamine	Valla eelarve	2023-2027
Avaliku ruumi ehitised		
Nõo Vesikijärve puhkeala arendamine - ligipääsu võimaldamine, kasutamiseks vajalike ehitiste rajamine - pesemisvõimalused, veevõrk ja kanalisatsioon, elektriühendus, lõkkekoht, parkimiskohad, prügikastid, valgustus jm.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kompaktse hoonestusega aladele tegelusväljakute loomine - nt mänguväljakute, puhkealade ja väliürituste korraldamise võimalustega, väljõusaalide ja grillimisvõimalustega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalike looduskoosluste, terviseradade ja veekogude aastaringsest ligipäätavaks muutmine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Tervikliku jalg- ja matkaradade (st terviseradade) võrgustiku loomine, pinkidega puhkenurgakeste rajamine radade äärde.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Maastikule avatud vaadete säilitamine ja nende vaadete nautimisvõimaluste pakkumine - nt vaateplatvormide ehitamine, haljastuse piiramine vaadete avamiseks nt Tõraveres, Tamsal.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Koorte harjutusväljaku rajamine Nõo alevikku.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kalmistu laiendamine, tavandihoone rajamine ja ligipäätavuse suurendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate hoonete uuendamine hoonete ligipäätavuse tagamiseks	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo valla elanike teavitamine ja nõustamine kiire internetiühenduse loomise toetuse taotlemisel.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Jäätmemajandus, soojamajandus		
Keskse jäätmejaama ning taaskasutus- ja paranduspunkti loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Vallale kuuluvate ehitiste seisukorra parendamine, energiasäästlikumaks muutmine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Veemajandus		
Kompaktse hoonestusega piirkondade ühendamine ühise vee- ja kanalisatsioonivõrguga.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

Nõo reoveepuhasti rekonstrueerimine või Nõo reoveepuhasti likvideerimine ja Elva reoveepuhasti laiendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Hajaasustusega piirkondades vee- ja kanalisatsioonilahenduste arendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Teed, transport		
Elektri- ja vesinikusõidukitele jms üleminekuks vajaliku taristu arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Valla seni valgustamata kompaktse hoonestusega aladele välisvalgustusvõrgu rajamine (sh valgustussüsteemi loomine koos liikumissensorite ja/või säästu- ja öörežiimidega).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kruusateede kõvakattega teedega asendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Turvaliste teeületamise võimaluste rajamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sõidukitele raudteeületuskoha rajamine Tõravere raudteejaama juurde.	Toetused/projektid	2023-2039
Kergliiklusteede võrgustiku vallasisene arendamine ja ühendamine rongi- ja bussipeatustega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Bussi- ja rongipeatuste juurde parklate loomine koos „pargi ja sõida“ võimalusega ning varikatustega rattahoidlate loomine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasolevate bussiootekohtade arendamine ja laiendamine, et saaks mugavamalt erinevates ilmastikutingimustes bussiga liigelda.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Olemasoleva taristu korrashoidmine ja liiklusohutuse suurendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
ETTEVÕTLUS JA TURISM		
Luke mõisa arendamine atraktiivseks turismisihtkohaks ja pargiarhitektuuri pärliks, selleks pargistruktuuri säilitamine ja arendamine.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Suviste pop-up restoranide võimaluse loomine ja multifunktsionaalse esinemisväljaku loomine Veskijärve kaldale.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
SOTSIAALNE HEAOLU		
Teenuseskuse rajamine ühes paigas erinevate teenuste (nt sotsiaalmajutus, tugiteenused nagu kogukonnapsühholoog, sotsiaaltöötaja, logopeed) osutamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Piisavate sotsiaaleluruumide tagamiseks sotsiaaleluruumide ehitamine ja kohandamine, mis vastavad erinevate abivajajate vajadustele ja oleksid turvalised.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Nõo hooldekodu laiendamine või uude kohta viimine hooldekodu kohtade arvu suurendamiseks.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kogukonnaaedade loomine ja edasiarendamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kerksuskeskuse loomine, kus lisaks vabatahtlikule päästetööle (Nõo Priitahtlikud) tehakse ka tööd kriisiennetuse, kriisivarude hoiustamise ja elanike teavitustöö ja abistamisega.	Toetused/projektid	2023-2039

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

HARIDUS, NOORSOOTÕ JA KULTUUR		
Haridus, noortevaldkond		
Koolikohtade tagamine	Valla eelarve, laen, toetused/projektid	2023-2039
Lasteaiakohtade tagamine	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Multifunktsionaalsete ruumide ehitamine ja ka olemasolevate ruumide sisustamine selliselt, et tagada ruumide ristkasutus.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Avalikus ruumis tegelusväljakute loomine, et kõikide vanusegruppide õpilastel (ja inimestel) on multifunktsionaalsed võimalused veeta vaba aega.	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Õuealade loomine noortele (taaskasutatud materjalid, päikeseenergia jne): Skatepark, pump-track	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Kultuur		
Valla keskraamatukogu ja haruraamatukogu teenustesse investeerimine (nt 3D printerid, õmblusmasinad jne vahendid).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039
Sportiaristu (koolistaadion jms.) uuendamine, et see oleks kaasaegne, multifunktsionaalne, vastaks kasutajate vajadustele ja oleks ehitatud jätkusuutlikkuse põhimõtteid jälgides (taaskasutatud materjalid, energiasäästlikkus jne).	Valla eelarve, toetused/projektid	2023-2039

Lisa 4 Nõo valla teetööde investeeringute kava 2025 – 2028

Kohalike avalikult kasutatavate teede hoid on omavalitsuste ülesanne ja selle rahastamine sõltub otseselt kohaliku omavalitsuse prioriteetide seadmisest eelarve koostamisel. Kohalike teede hooldu rahastatakse omavalitsuse eelarvest ning riigi poolt teedele sihtotstarbeliselt eraldatud vahenditest.

Nõo valla teetööde investeeringuobjektide nimekiri on oma olemuselt teehoiukava (edaspidi teehoiukava). Kava ei kajasta jooksvate hooldustööde vajadusi ja maksumusi (sh suvine ja talvine hooldus ning avariitööd). Hooldustöid teostatakse jooksvalt vastavalt nõuetele, vajadustele ja eelarvelistele võimalustele.

Teeregistri andmetel oli 01.01.2024 seisuga Nõo vallale kuuluvaid avalikult kasutatavaid teid 165,674 km, nendest 141,605 km maanteid ja 24,069 km tänavaid. Valdavalt on teed kruuskattega (129,78 km). Tänavatest kokku on 18,673 km mustkate, pinnatud kruusatee või asfaltbetoonkattega. Aastaga on lisandunud avalikult kasutatavaid teid 3,79 km.

Tabel 7. Nõo vallale kuuluvate teede jaotus katete alusel

Teekatte liik	Km 01.01.2023	Km 01.01.2024
Killustikkate	0,402	0
Kruusakate	129,205	129,784
Mustkate (sh bituumenstabiliseeritud)	5,044	5,751
Pinnastee	1,474	1,068
Pinnatud kruusatee	18,961	22,283
Asfaltbetoon	6,801	6,788
KOKKU	161,887	165,674

Lisaks kuuluvad Nõo vallale ka Elva jõel asuv Vapramäe ja Nõo alevikus asuv Oja tänava sild.

Nõo valla arengukava kohaselt on **Avaliku ruumi ja taristu valdkonna üldeesmärk** - Nõo valla elukeskkond on looduslähedane, kaasav ja hästi ühendatud ning selle taristu areneb elu- ja looduskeskkonna tasakaalu arvesse võttes.

STRATEEGILINE EESMÄRK 1.3 Nõo valla teed ja ühistranspordisüsteem loovad kõigile elanikele kiired ja keskkonnasäästlikud ühendused Nõo aleviku, Tartu linna ja ülejäänud Eestiga.

Alaeesmärk 1.3.2. Nõo vallal on mugavad, ohutud ja korras ühendused oma eri piirkondade ja ümbritsevate omavalitsustega.

Teedega seonduvateks tegevusteks on olemasoleva taristu korrashoidmine ja liiklusohutuse suurendamine ning kruusateede kõvakattega teedega asendamine.

Tegevused eesmärgi saavutamiseks on toodud Tabelis 2.

Teetööde investeeringute kavandamisel on arvestatud Nõo valla eelarvestrateegias investeeringute vahenditega aastate lõikes (eelkõige rida teetööd). Teetööde investeeringute kava on vajaduspõhine (st lähtub teede seisukorrast, kasusaajate hulgast jms), kuid arvestab ka kohaliku

Nõo valla eelarvestrateegia 2025 - 2028

omavalitsuse poolt tehtud varasemaid otsuseid ning võimalusi. Kuigi kattega tee säilitusremonti (korduspindamist) võib lugeda perioodiliseks hooldustööks, siis töö maksumusest tulenevalt kajastatakse need investeeringutena. Katete säilivuse tagamiseks on säilitusremondi jaoks kogu strateegia perioodil kavandatud arvestuslikult ca 20000 eurot aastas. Osad teid ja tänavaid puudutavad investeeringud võivad kajastuda investeeringute tabelis eraldiseisval real ja neid siinkohal ei käsitleta.

Tabel 8. Nõo valla teetööde investeeringuobjektid

Aasta\ Tegevuse liik	Tolmuwabade ehitus/rekonstrueerimine (2,5 x pindamine, kui ei ole märgitud teisiti)	katete ehitus/ rekonstrueerimine
2025	Homniku tn (Vissi küla)	Luke-Voika tee (Luke ja Voika küla)
	Lõuna tn (Vissi küla)	Jaagu tee (Voika küla)
	Õhtu tn (Vissi küla)	
	Videviku tn (Vissi küla)	
	Vahe tee (Vissi küla)	
	Nõlvaku (Vissi küla)	
	Vissi (Vissi küla)	
	Reede (Vissi küla)	
	Kuusiku (Vissi küla)	
	Pirnaku (Vissi küla)	
	Vapramäe jaama (Tõravere alevik)	
2026	Mäeotsa tee (Illi küla)	Kahna-Peedu tee L1 (Luke külas)
	Jaani tee (Illi küla)	Luke-Vanajärve tee (Luke küla)
	Suntsi tee (Etsaste küla)	Vastse-Nõo-Sügaoru tee (Voika küla)
	Tondimäe tee (Unipiha küla)	
	Unipiha ridaküla tee (Unipiha küla)	
	Veski tn (Nõo alevik)	
2027	Meeri-Tabuli tee L3 (Meeri küla)	Meeri-Soone tee (Meeri küla)
	Silva (Meeri küla)	Pärna tee (Meeri küla)
	Meeri vkt (Meeri küla)	Krooni tee (Aiamaa küla)
	Oru vkt (Meeri küla)	Matu-Rebase tee T1 (Aiamaa küla)
	Tabuli vkt (Meeri küla)	
	Tabuli tee (Meeri küla)	
	Tagametsa tee algusosa (Meeri küla)	
2028	Mäe tn (Nõo alevik)	Hõbeoru tn (Nõo alevik)
	Liivamäe tn (Nõo alevik)	Illi-Laguja tee L12
	Liiva tn lõpp (Nõo alevik)	Vitipalu tee lõpp
	Viinamärdi tee (Luke küla)	
	Järiste-Nõgiaru tee (Järiste küla) alguses 1,1km	

Teetööde investeeringute kavas ei ole Nõo alevikus asuva Kivi tn korrastamist. Kivi tänava kohta on 2023. aastal koostatud Kivi tänava rekonstrueerimise Põhiprojekt (Tinter-Projekt OÜ töö nr: 14-23-TP). Projektikohaste Kivi tänava tööde eeldatav maksumus 2023. aasta hindades on 120 000 eurot. Projekti kohaselt rajatakse lisaks tänavale ka kergliiklustee jalgsi ja jalgrattaga liiklejate vajadusi arvestades ning mõningad parkimiskohad. Kivi tänava korrastamine on planeeritud teostada 2025. aastal.